

(Политика, 13.2.2010)

Ако бисмо судили по коментарима читалаца на објављене текстове о НАТО на *Политики* сајту, рекли бисмо да је став према овој војној организацији у Србији већински негативан.

Имајући вероватно у виду то преовлађујуће јавно мњење, уследила је иницијатива с потписима двеста познатих личности да се у Србији организује референдум о (не)приступању НАТО, а наш лист је управо тим поводом и организовао јавну дебату о овој теми. Али с намером да то заиста буде дебата, а не само подршка једном предлогу. Тако смо добили можда досад најзанимљивију расправу у рубрици „Шта да се ради“.

Неким се у овој *Политикиној* дебати није допало то што је објављен не баш мали број прилога аутора који се залажу за улазак Србије у НАТО. Расправа је, у ствари, показала да у Србији има много невладиних организација које се баве промоцијом интереса северноатлантске војне алијансе.

С друге стране, заговорници неутралности Србије, чак и потписници петиције за одржавање референдума о војној несврстаности, били су инертни кад је реч о јавном образлагању сопствених ставова. Тако се „Политикина“ редакција протеклих дана суочавала са две врсте потенцијалних аутора прилога о НАТО. Једни су били толико предузимљиви и самоиницијативни да су означени као „лобисти“, а други су се понашали као незаинтересоване јавне личности. Али смо на крају ипак добили једну аргументовану расправу „за НАТО и против НАТО“.

Који су аргументи изнесени против чланства Србије у овом војном савезу?

Ево само неких:

НАТО: Аргументи за и против

Пише: Бранислав Радивојша
недеља, 14 фебруар 2010 12:15

1. НАТО је бесправно бомбардовао Србију, наносећи нам огромне људске жртве и материјалну штету.
2. Западна војна алијанса је запосела део суверене територије Србије – Косово.
3. НАТО се у великој мери понаша као „светски полицајац“, и то пре свега као „превентивни полицајац“, тако да би и српске трупе учествовале а њени војници и гинули у војним мисијама у којима би штитили туђе интересе.
4. Реч је о војној организацији која је на просторима бивше Југославије учествовала у низу акција у којима је српска страна била губитник, па је наше евентуално чланство у том савезу у великој мери закаснило.
5. Иако више не постоји Варшавски пакт, у Русији сматрају да је НАТО окренут против ове земље, тако да би српско сврставање на страну западне алијансе било и сврставање против нашег традиционалног савезника.
6. Чланство Србије у НАТО је могуће само ако огромна материјална штета настала бомбардовањем буде надокнађена.
7. За успешан развој Србији није потребно војно сврставање него снажна привреда, што показује пример безбедносно неутралних европских земаља.
8. Припадност војном савезу претпоставља куповину оружја од најмоћније државе савеза, уз гашење сопствене наменске индустрије.

С друге стране, ево неколико аргумената аутора у прилог НАТО чланству:

НАТО: Аргументи за и против

Пише: Бранислав Радивојша
недеља, 14 фебруар 2010 12:15

1. Ако је Србија војно неутрална, опет ће се разликовати од земаља у окружењу, што може да буде извор нових конфликта.
2. Боље је бити члан моћног војног савеза који одлучује о безбедносним питањима него држава „на менију“ те исте војне алијансе.
3. Војно неутралне државе издвајају већа средства из буџета него државе чланице НАТО, што показује пример Шведске и Мађарске.
4. Србија не може стално да се враћа у деведесете године и на лоша искуства из тог периода него је време да се окрене будућности.
5. У политици, а поготово у односима између држава владају интереси, а не емоције.
6. Највећи број чланица ЕУ су и у НАТО, тако да је реч о два комплементарна савеза.
7. Војна неутралност није наша традиција, па нас она ни сада не обавезује.
8. Чланство у НАТО није услов, али је препорука за чланство у ЕУ.

Тешко је рећи који је од ових аргумената важнији, али на неком референдумском тасу разлике међу њима би се свакако исказале.